

ROČNÍ OBDOBÍ

Pracovní list byl vytvořen pro žáky s mírnou znalostí češtiny. Vhodné využití k společné i samostatné práci.

Věková skupina: 2. - 3. třída ZŠ (pro vyšší ročníky může plnit opakovací funkci)

Český jazyk: Společně s pracovním listem lze v hodinách českého jazyka využít pracovní listy **Roční období – Český jazyk**, zařazený na konci dokumentu. Jednotlivá jazyková cvičení jsou rozdělena do ročníků.

2. ročník – abeceda, počet slov, slovní druhy (podstatná jména, slovesa), tázací věty, pravopis u/ú/ů, souřadná a nadřazená slova

3. ročník – slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavná jména, pravopis i, í / y, ý, minulý čas, pádové otázky, vyjmenovaná slova

Obsahový cíl:

- Žák si utřídí pojmy týkající se ročních období.
- Žák chápe význam jednotlivých slov (jaro, léto,...).
- Žák vyjmenuje a přiřadí měsíce ke správnému ročnímu období.
- Žák dokáže ke každému období přiřadit vhodnou činnost (děj).
- Žák se orientuje v kalendáři.
- Žák vyhledává informace v textu.

Jazykový cíl:

- Žák vyjmenuje měsíce v roce.
- Žák porozumí významu jednotlivých nových slov.
- Žák umí použít správné předložky (v / na).
- Žák tvoří krátké věty.
- Žák dokáže jednoduše převyprávět text na základě informací v tabulce.
- Žák dokáže použít jednoduché otázky typu: „Máš rád jaro?“ / popř. „Jaké období máš rád?“
- Žák řekne zjištěné informace.
- Žák umí použít vazbu *mám rád + roční období; rád + sloveso*.
- Žák dokáže popsat obrázek (dle úrovně s dopomocí).
- Žák rozumí slovům, spojí slova s obrázkem, pantomimou, přiřazuje aktivity k jednotlivým ročním obdobím.

Slovní zásoba:

jaro, léto, podzim, zima, roční období, měsíce, leden, únor, březen, duben, květen, červen, červenec, srpen, září, říjen, listopad, prosinec, rok, padá sníh, sázíme semínka, sklízíme ovoce, slavíme Velikonoce, opadává listí, mrzne, kvetou stromy, svítí sluníčko, prší, fouká vítr, slavíme Vánoce, sbíráme houby, chodíme do lesa, sklízíme ovoce, sad, pouštíme draka, bruslíme, koupeme se, opalujeme se, jezdíme na výlety, prázdniny, teplo x chladno, sáňkovat, stanovat
mít/nemít rád

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Jazykové struktury:

Rok má čtyři roční období. Nejdříve je ... Pak je ... .. střídá ... Nakonec je (přichází)...
 Jarní / letní / podzimní / zimní měsíce jsou ... Rok má čtyři roční období. Střídají se.
 Jsou to ... Jarní / letní / podzimní / zimní měsíce jsou ... (Leden) je (zimní) měsíc.
 (Květen) je (jarní) měsíc. Jarní / letní / podzimní / zimní měsíce jsou ... Na jaře /
 podzim .... V létě / zimě ... (Sluníčko) je v létě.

V zimě padá sníh. To a to patří k sobě. (Sluníčko) a (plavat) patří k sobě. (Jana) má /
 nemá rád(a) ... Rád plave / bruslí / .... Máš rád(a) ...? Které období máš rád? (Jméno)
 má / nemá rád(a)... Mám / nemám rád(a) jaro / léto / ... protože ... To jsem já. Na
 jaře rád hraju fotbal.

AKTIVITY:

Úkol 1:

Žáci mají k dispozici cyklus roku – nemusí být součástí pracovního listu. K jednotlivým
 obdobím jim můžete ukázat další 3 – 4 obrázky (např. z učebnice, knih pro děti), což
 pomáhá ujasnit obsah informace. Žáci s dobrou slovní zásobou mohou následně
 popsat střídání ročních období pomocí klíčového vizuálu.

DALŠÍ MOŽNÉ AKTIVITY:

- Žáci napíšou na tabuli názvy ročních období a sami přiřazují jednotlivé
 obrázky k obdobím.
- Obrázky třídí žáci sami v lavicích (nevýhoda – nutné více obrázků).

Úkol 2:

Žáci odpovídají na otázky za pomoci klíčového vizuálu (pokročilejší žáci pracují
 samostatně).

Úkol 3: Na základě otázek ze cvičení 2 žáci doplní údaje do textu.

Shrnující text:

Rok má **čtyři** roční období, která se po sobě stále **střídají**.

Jsou to: **jaro, léto, podzim a zima**.

Jarní měsíce jsou **březen, duben, květen**.

Letní měsíce jsou **červen, červenec, srpen**.

Podzimní měsíce jsou **září, říjen, listopad**.

Zimní měsíce jsou **prosinec, leden, únor**.

Úkol 4:

Procvičovací aktivita, žáci pracují samostatně.

Práce s textem (úloha 5):

Dalším tématem jsou proměny přírody, co dělá příroda v jednotlivých obdobích,
 a lidské činnosti, které provozujeme v ročních obdobích. Společná četba textu, ke
 každému období si žáci prohlédnou několik obrázků měnící se přírody a lidských
 činností (např. pexeso (viz **Příloha**), kartičky s obrázky, prezentace, knihy pro děti).

Úkol 6:

Procvičení předložek – samostatná práce.

Úkol 7:

Žáci pojmenují obrázky a spojí k sobě správné dvojice. Žáci s dobrou slovní zásobou
 mohou vysvětlit.

Pexeso (viz **Příloha – Pexeso**): Žáci k sobě přiřazují obrázek a slovo. Poté mohou obrázky rozdělovat dle jednotlivých ročních období. Mohou si zahrát chňapačku a jiné hry na rozvoj slovní zásoby.

Úkol 8:

Zařazování do tabulky; slabší žáci si mohou pomoci předchozím textem, pexesem, pro porozumění použít obrázky, pantomimu.

DALŠÍ AKTIVITA: na základě tabulky žáci popíší roční období; žáci s dobrou slovní zásobou mohou vymyslet další děje.

Úkol 9:

Procvičení vazeb *má rád* a *nemá rád*.

Společná / samostatná četba textu (dle úrovně žáka). Pokud je třeba, lze podpořit text obrázky, pantomimou (ujasnění informace). Na základě textu vyplnění tabulky.

Úkol 10:

Konverzace se spolužákem. Procvičení kladení otázek.

Žák si vybere 3 spolužáky, zapíše jejich jména do tabulky a pomocí otázek zjišťuje, které období má/nemá spolužák rád. Žáci s dobrou slovní zásobou mohou na základě tabulky sami říci, co o spolužácích zjistili.

Úkol 11:

Samostatná práce. Procvičení vazby *(ne)mám rád, protože...*

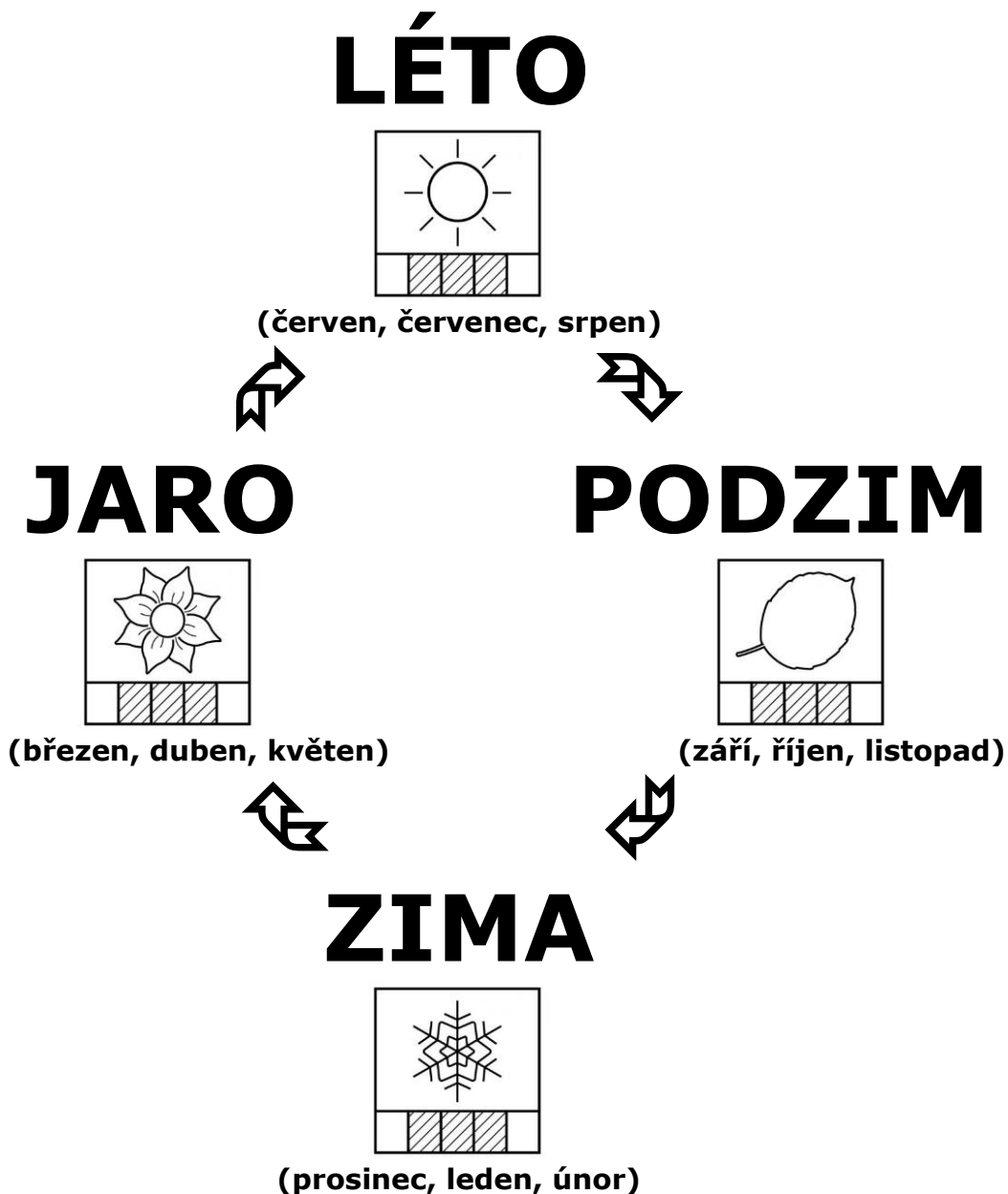
Úkol 12:

Samostatná práce – kreslení. Lze využít pro samostatnou práci, pokud učitel pracuje s majoritními žáky na obtížnějším úkolu.

ROČNÍ OBDOBÍ

1. Střídání ročních období. Prohlédni si obrázek. Můžeš vybarvit obrázky.

2. Odpověz na otázky:

- Kolik je ročních období?
- Jak se jednotlivá roční období jmenují?
- Jak se po sobě období střídají?
- Jaké měsíce patří k jednotlivým obdobím?

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

3. Doplň text:

Rok má _____ roční období, která se po sobě stále _____.

Jsou to: _____, _____, _____ a _____.

Jarní měsíce jsou _____, _____, _____.

Letní měsíce jsou _____, _____, _____.

Podzimní měsíce jsou _____, _____, _____.

Zimní měsíce jsou _____, _____, _____.

4. Vybarvi **zeleně** jarní měsíce, **žlutě** letní měsíce, **červeně** podzimní měsíce a **modře** zimní měsíce:

leden

únor

březen

duben

květen

červen

červenec

srpen

září

říjen

listopad

prosinec

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

5. Čti:

Na jaře začíná být teplo. Kvetou stromy a první jarní květiny. Na zahrádce sázíme sazeničky a sejeme semínka. Slavíme Velikonoce.

V létě je už teplo, svítí sluníčko. Na louce a na zahrádce kvetou květiny. Koupeme se a opalujeme, jezdíme na výlety. Máme prázdniny.

Na podzim často prší a fouká vítr, ze stromů opadává listí. V sadech dozrává ovoce. Pouštíme draky, chodíme do lesa sbírat houby a sklízíme ovoce v sadech. Začíná nám škola.

V zimě je chladno, padá sníh a mrzne. Stromy jsou bez listí. Lyžujeme, sáňkujeme, bruslíme a stavíme sněhuláky. Slavíme Vánoce.

Pozor!   **na jaře, na podzim**   **ALE**   **v létě, v zimě**

6. Dopln správnou předložku:

_____ podzim odlétají ptáci.

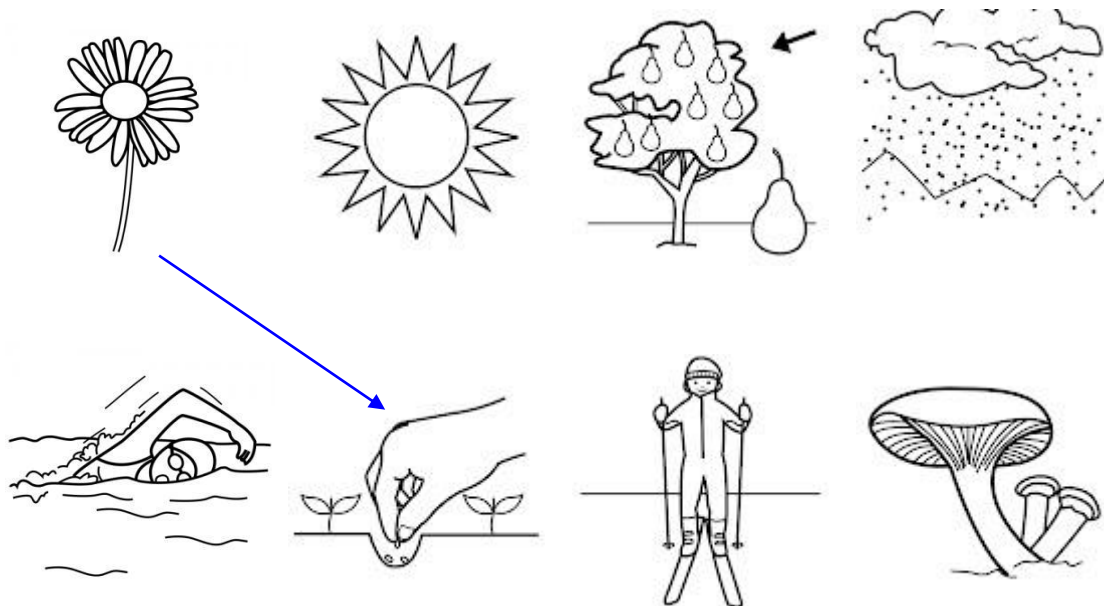
_____ létě jezdíme stanovat.

_____ zimě bobujeme.

_____ jaře kvetou sněženky.

7. Proměny přírody, lidské činnosti.

Spoj dva obrázky, které k sobě patří podle ročního období. Popiš obrázky.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

8. Rozděl následující děje do tabulky:

sázíme semínka – padá sníh – sklízíme ovoce – slavíme Velikonoce – opadává listí – mrzne – kvetou stromy – svítí sluníčko – prší a fouká vítr – slavíme Vánoce – pouštíme draky – bruslíme – koupeme se

JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA
<i>sázíme semínka</i>			

9. Přečti si text. Doplně do tabulky období, které děti mají/nemají rády:

Které období máš rád?

Martin **má rád** léto, protože rád plave. **Nemá rád** podzim, protože začíná škola.

Oskar **má rád** zimu, protože rád bruslí. **Nemá rád** léto, protože je teplo.

Jana **má ráda** jaro, protože ráda pracuje na zahradě. **Nemá ráda** podzim, protože často prší.

Katka **má ráda** podzim, protože ráda sbírá houby. **Nemá ráda** zimu, protože mrzne.

Pamatuj! 😊 = mám rád(a) **ALE** ☹️ = nemám rád(a)

	😊	☹️
Martin	<i>léto</i>	
Oskar		
Jana		
Katka		

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

10. Zeptej se 3 spolužáků a doplň informace do tabulky:

Pomocné otázky:

Máš rád(a) jaro/léto/podzim/zimu?

Které období máš rád(a)? Proč?

Které období nemáš rád(a)? Proč?

jméno	☺	☹

Řekni, co jsi zjistil(a).

11. Napiš o sobě, které období máš rád(a) a nemáš rád(a):

☺ _____, protože _____.

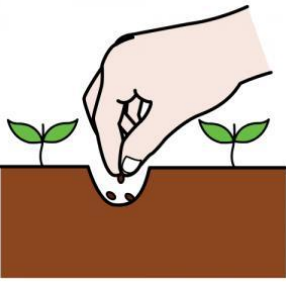
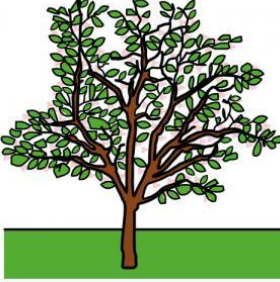

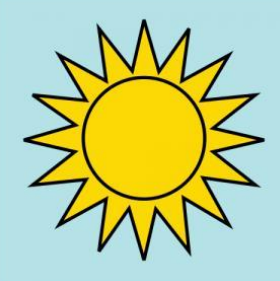

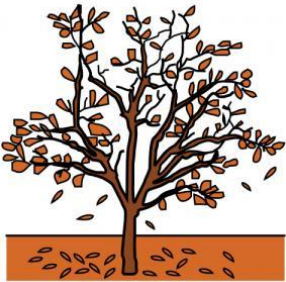
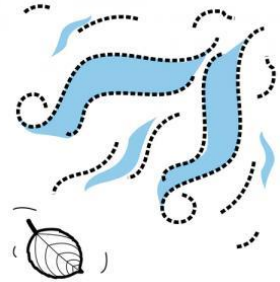
☹ _____, protože _____.

12. Nakresli obrázek ke každému ročnímu období. Popiš ho.

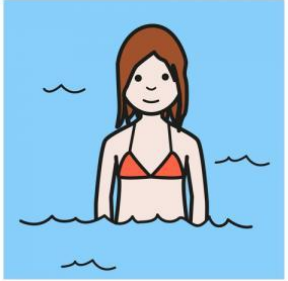

Příloha – Pexeso

	<p>sněžit (padá sníh)</p>		<p>mrznout</p>
	<p>sázet semínka</p>		<p>kvést (stromy kvetou)</p>
	<p>sklízet ovoce</p>		<p>svítit (sluníčko svítí)</p>
	<p>slavit Velikonoce</p>		<p>pršet</p>
	<p>opadávat (listí opadává)</p>		<p>foukat (vítr fouká)</p>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

	<p>slavit Vánoce</p>		<p>pouštět draka</p>
	<p>bruslit</p>		<p>koupat se</p>
	<p>sbírat houby</p>		<p>lyžovat</p>
	<p>sáňkovat</p>		<p>stavět sněhuláka</p>
	<p>stanovat</p>		<p>opalovat se</p>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ROČNÍ OBDOBÍ – ČESKÝ JAZYK 2. ročník

1. Seřad' měsíce v roce podle abecedy:

---

2. Na tečky napiš počet slov ve větě. Ve větách zakroužkuj červeně podstatná jména a modře slovesa:

Na podzim odlétají ptáci. ....

V létě jezdíme stanovat. ....

V zimě bobujeme. ....

Na jaře kvetou sněženky. ....

Změň první dvě věty na věty tázací a napiš je:

---

3. Dopln' do slov u / ú / ů:

měsíc ___nor, včelí ___ly, k___ra strom___, jarní ___klid, pr___trž mračen,
 m___žeme br___slit, voňavé r___že, kr___pěje rosy, ___rodná p___da,
 náradí v k___lně, r___žové květy, hr___šně a jabloně, kr___tá zima,
 zahradnické n___žky, ___spěšný sadař, červené t___lipány, f___ra dřeva

4. Škrtni vetřelce a doplň nadřazené slovo:

únor, září, úterý, duben _____

léto, zima, rok, podzim _____

Velikonoce, prázdniny, Vánoce, Den matek _____

narcis, tulipán, prvosenka, růže _____

švestka, hruška, broskev, třešeň _____

brusle, hokejka, puk, míč _____

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

ROČNÍ OBDOBÍ – ČESKÝ JAZYK 3. ročník

1. Urči slovní druhy:

Na zahrádce sejeme semínka. Na louce a na zahrádce kvetou květiny. V sadech dozrává ovoce. Lyžujeme, sáňkujeme, bruslíme a stavíme sněhuláky.

2. Z první části textu ve cvičení 5 (Na jaře) vypiš podstatná jména a urči u nich pád, číslo, rod.

	pád	číslo	rod
(na) jaře			

3. Dopln vhodná přídavná jména:

_____ stromy	_____ květiny
_____ sluníčko	_____ výlet
_____ listí	_____ ovoce
_____ houby	_____ sněhulák

4. Dopln i, í / y, ý. Slova si pak můžeš ve cvičení 5 zkontrolovat.

začíná b___t teplo, sáz___me sazeničky, sejeme sem___nka, slav___me Vel___konoce, v z___mě mrzne, sluníčko sv___tí, jezdíme na v___lety, fouká v___tr, opadává l___stí, sb___ráme houby, skl___z___me ovoce, l___žujeme, brusl___me, stav___me sněhuláky

5. Přepiš věty ze cvičení 6 v minulém čase:

Na podzim _____.

V létě _____.

V zimě _____.

Na jaře _____.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

6. Odpověz. Správné odpovědi najdeš ve cvičeních 5, 6 a 9:

1. **Kdo** odlétá na podzim? _____
Co kvete na jaře? _____
2. U **koho** určitě najdeš brusle? _____
 Bez **čeho** jsou stromy v zimě? _____
3. **Komu** se líbí jaro? _____
Čemu se můžeme věnovat v zimě? _____
4. **Koho** baví plavání? _____
Co sklízíme v sadech? _____
5. **Zavolej** na dítě, které má rádo léto: _____
6. O **kom** víš, že nemá rád podzim? _____
 Na **čem** jezdí Oskar? _____
7. S **kým** z dětí bys šel na houby? _____
Čím asi Jana hrabe listí? _____

Zakroužkuj pádové otázky:

1. pád – modře
2. pád – červeně
3. pád – zeleně
4. pád – žlutě
5. pád – oranžově
6. pád – růžově
7. pád – hnědě

7. Doplň i, í / y, ý:

Vel___konoce jsou starob___lý l___dový ob___čej. Zb___něk v___sel semínka do země. Na p___ru se třp___tily kapky rosy. Na louce jsme v___děli l___ného hlem___ždě, b___stré m___šky a v___lézajícího slep___še. Chm___ří létalo ve vzdušném v___ru. V létě se často bl___ská a přichází krupob___tí. V noci často sl___šíme s___čka. Na podz___m skl___z___me ovoce do p___tlů. V l___stopadu b___vá s___chravo. Brz___přijde z___ma, mus___me zaz___movat b___l___nky. V pros___nci v___ndáme za okno krm___tko.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Použité zdroje:

Autoři obrázků a piktogramů:

Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), CC (BY-NC-SA)

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY